

Eftirskúli settur á stovn í Føroyum

-um álitid frá arbeidbólkinum fær undirtøku millum politikararnar. Í einum riti frá Norrøna Eftirskúlanum í Genner skrivar Jóannes Mohr, skúlastjóri, grein hann nevnr Eftirskúli, frískúli ella fólkskúli.

Danski kenslumálaráðharrin Bertil Haarder hevur sagt, at eftirskúlin hevur avloyst háskúlan

sum flaggskip hjá teimum friu kostskúlanum í Danmark, og merkir hetta sjálvandi, at eftirskúlin

nú er størstur av teimum friu kostskúlanum.

Tankin um frian skúlskap í Danmark er heilt gamal og kann fæst heilt aftur til Grundtvig, sum var tann sum gekk á odda við háskúlatankanum.

Við tíðini vóru nógvir háskúlar settir á stovn her í Danmark seinast í hini øldini og fyrst í hesi øldini, og samstundis fingur føroyingar sín fyrsta og einasta háskúla, eftir at menn høvdu verið á flatlondum á háskúla, og nógvir eru teir føroyingar, sum við tíðini hava verið á Føroya Fólkskúla og hava har fingið gott av viðfærni út í lívið.

Samstundis sum háskúlin í Danmark fekk loyvi at mennast, so vóru tað eisini aðrir skúlar, sum vóru settir á stovn, sosum frískúlar til tey smáu børnini og eftirskúlar til tey ungu í 15-18 ára aldri. Serliga er tað hesi seinastu 20 árin, at menningin hevur fingið so skjótt, at vit í dag hava ikki færri enn 214 eftirskúlar í Danmark og eitt ótal av frískúlam.

At tað eru friir skúlar ella friir kostskúlar merkir at nógvar ymiskar livsuppfatanir eru galdandi á teimum ymisku skúlanum, líka frá heimamissión og til marxistiskar skúlar, og at foreldrin og næm-

ingarnir tí sjálvi kunnu velja hvønn skúla og harvið hvørja livsuppfatan tey ynskja.

Eitt annað, sum er sera áhugavert, er at allir

flokkar í danska fólkatínginum taka undir við hesi skipan, og geva figgarligan stuðul til skúlarar gjøgnum mentamálaráðið. T.d. kann nevast at núverandi danska borgarlaga stjórnin árliga játtar stuðul uppá yvir 100 mill. kr. til teir sokallaðu Tvind skúlarar, sum hava eina ógvuliga vinstrahalla livsuppfatan, so tað kann ikki sigast annað enn at einki mark er fyri hesum frælsi.

Nú er fólkskúlin ikki nevndur í hesum samanhangi, men skal hann nevast, so má man siga at tað eisini hevur verið mennandi fyri tann danska fólkskúlan, at aðrir skúlar eru settir á stovn, tí hesir skúlar hava fyri ein part tikið næmingar úr fólkskúlanum og tað hevur gjørt at fólkskúlin hevur fílt tað sum sína skyldu at verða betri og meira spennandi enn frískúlarar, og tí er danski fólkskúlin eisini vorðin betri enn hann var áður.

Hyggja vit eftir hvørjar skúlatraditiónir føroyingar hava havt gjøgnum tíðirnar, so má sigast at her hava vit føroyingar verið alt ov nógv læstir fastir í einari fólkskúlalóg, sum ikki hevur givið føroyingum tað frælsi, sum man kennir í øðrum londum, og tí er tað nú uppá tíðina at føroysk skúlafólk og føroyskir politikarar koma við nýghusan á skúlaokinum.

Hesi seinastu árin hevur nógv verið tosað um stovnstetan av eftirskúla í

-Vit hava gjøgnum tíðirnar verið alt ov nógv læstir fastir í einari fólkskúlalóg, sum ikki hevur givið føroyingum tað frælsið, sum kent er í øðrum londum, skrivur Jóannes Mohr, skúlastjóri.

Føroyum, samstundis sum aðrir bólkur hava søkt um loyvi at seta á stovn frískúlar, og er her sjálvandi talan um tvær ymiskar skipanir.

Fyri at kunna seta tilfíkt á stovn skal ein ávisur tørvur vera ávistur, t.v.s. at man fær nokur foreldur, sum vilja gjalda ein part av undirvísingini og sostatt standa aftan fyri skúlan. Tann tørvur kenna vit ikki fyri frískúlar, men eitt er so í hvussu so er prógvað við Norrøna Eftirskúlanum, og tað er at tað eru fólk, sum vilja gjalda fyri at senda sín børn á eftirskúla, og tað er eisini prógvað at ein eftirskúla kann bera seg figgarliga sum sjálvognarstovnur. Nú vil kanska onkur hugsa sum so, at tað er bert fyri tey við háinntøkum, sum senda sín børn á eftirskúla, men so er tað als ikki, tí okkara næmingar her á skúlanum koma frá familjum í øllum lonarbólkum í Føroyum. Hetta eru fólk, sum tora at hugsa annarleidis enn fólkskúlin og vilja tí eisini nýta sín pening annarleidis.

Í lotuni er eitt álit á veg frá einum arbeidbólki til teir føroysku politikararar um at seta á stovn eftirskúla í Føroyum, og vóni eg at hetta álit fær góða móttøku.

Maskinmeistarar tikið prógv

Á Føroya Maskinskúla hava hesir tikið prógv sum maskinmeistarar. Frammanfyri frá vinstri: Kaj Harry Djurhuus, Tórshavn, Arnhold Arthur Hansen, Saltne, Jóhan Hentze, Skúvoy, Jan Jacobsen, Tórshavn. Aftanfyri frá vinstri: Jákup Klein, Tórshavn, Bogi Karbech Mouritsen, Tórshavn, Frimodt Rasmussen, Klaksvík, Jóhannus Á Rógvi, Vestmanna og Poul Kári Simonsen, Strendur.

Fýra teirra fingur virðislø. Bogi K. Mouritsen fekk fototól frá Føroya Banka, Frimodt Rasmussen fekk kikara frá Føroya Sparikassa, Arnhold Hansen fekk litografíur frá Fossbankanum og tað fekk Jan Jacobsen eisini.